

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

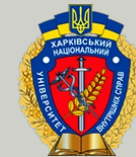
**ОДЕСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра цивільно-правових
дисциплін
Кафедра трудового,
земельного та господарського
права

**ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра цивільно-
правових дисциплін

**ВПЛИВ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ТЕНДЕНЦІЙ НА
РОЗВИТОК
НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРАВА**

31 березня 2023 р.

**Одеса
2023**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра цивільно-правових дисциплін
Кафедра трудового, земельного та господарського права**

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА

31 березня 2023 р.

**ОДЕСА
2023**

УДК 347.1 (477)(4/9)

ББК 67.404+67.99

В 80

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 11 від 17.04.2023 року)*

Упорядник:

Церковна О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ.

Редактори:

Маковій Віктор Петрович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Зайцев Олексій Леонідович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ.

Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права : матеріали міжнародної науково - практичної конференції м. Одеса, 31 березня 2023 р. / редкол. В.П. Маковій та ін. Одеса, ОДУВС, 2023. 309 с.

Збірник містить матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права» (Одеса, 31 березня 2023 р.). У роботі конференції взяли участь науковці, науково-педагогічні працівники, ад'юнкти, аспіранти та магістранти з 15 українських навчальних та наукових закладів юридичного профілю, а також Академії поліції Азербайджанської Республіки, Бакінського державного університету (Республіка Азербайджан), Карагандинський університет ім. Академіка Є.А. Букетова (Казахстан), Вармінсько-Мазурський університет (Польща), Університет Верони (Італія), адвокатського бюро Arıhan&Arıhan (Туреччина).

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних закладів освіти, науковцями, практичними працівниками, які цікавляться проблемами впливу інтеграційних тенденцій на розвиток національного права.

Матеріали опубліковані в авторській редакції

Даниленко С.К.
старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗМЕЖУВАННЯ ПАТРОНАТНОГО ВИХОВАННЯ ВІД СУМІЖНИХ ІНСТИТУТІВ

Україна, виконуючи приписи Конвенції про права дитини, зобов'язалася перед країнами-учасниками ООН забезпечити кожній дитині такий захист і піклування, які необхідні для її благополуччя. Активні бойові дії на території України мають катастрофічні наслідки, ставлять сім'ї у кризові ситуації і мо-

жуть призводити до розлуки батьків і дітей. Історії скалічених війною дитячих доль сколихнули українське суспільство і породили бажання багатьох людей надати турботу і захист кожній дитині, яка залишилась без батьківського піклування під час воєнного стан

Проголошення та розвиток України як демократичної, правової та соціальної держави вимагає повного правового дослідження, аналізу та оцінки і розвитку елементів правової системи на теренах України. Інститут патронатного виховання завжди був та залишається невід'ємною частиною правової системи та відображає реакцію суспільства на охорону та порядок реалізації прав осиротілої дитини. Правова система нашої країни спрямована на забезпечення гідного життя неповноправним суспільним верствам. Науковий аналіз становлення та розвитку інституту патронату в Україні дозволяє краще зрозуміти специфіку державно-правового розвитку та становлення українського народу, відтворити систему правових відносин, що характеризують самотність та унікальність правової системи України, забезпечити розвиток національного права нашої країни.

Проблематика дослідження цього питання є актуальною на сьогоднішній час, так як вона полягає в тому що патронатне виховання досить часто отожднюють з опікою і піклуванням. Але це не вірно так як патронатному вихованню притаманні свої особливі ознаки. Законодавець ні як не може надати чіткого правового оформлення патронатному вихованню так як втілює його в побічних нормативно правових актах, а самостійного втілення не надає. В Україні є низка законів і підзаконних актів котрі мали б забезпечити правове оформлення прав і правових гарантії для дітей позбавлених батьківського піклування, але патронатна форма виховання дітей визначається лише главою 20 Сімейного кодексу України в якій визначено процес передачі дітей-сиріт на утримання та виховання в сім'ї патронатного вихователя на підставі договору та домовленості яка обумовлена з органом опіки та піклування, цей процес належно не реалізується тому що не має чіткого визначення прав і правових гарантії для дітей позбавлених батьківського піклування, а всі нюанси патронатного виховання обговорюються лише в момент укладення договору патронатного виховання. Затримує розвиток патронатної форми виховання в нашій країні невизначеність та неоднозначність відповідної нормативно-правової бази та недостатнє розуміння порядку та процесу реалізації патронату й саме доцільності й необхідності в Україні. Декілька форм правового оформлення патронатного виховання визначено Сімейним кодексом України. Серед них законодавець передбачив і патронатну форму виховання та утримання дітей.

Патронат досить істотно відрізняється від інших форм прийняття дітей на виховання. Від усиновлення – договірним і тимчасовим характером; від опіки і піклування – віковими межами підопічних, порядком та способом оформлення відносин; від прийомної сім'ї та дитячого будинку сімейного типу – способом і порядком передачі дитини, а також кількістю вихованців.

Можна сказати, що патронат над дітьми — це оновлений інститут сімейного законодавства України, який не отримав широкого застосування. Між тим, сучасний стан життя зберігає не тільки необхідність в існуванні вже апробованих практикою форм влаштування дітей позбавлених батьківського піклування, до яких можна віднести усиновлення, опіку та піклування, виховання в дитячих будинках сімейного типу і в прийомних сім'ях, а потребує розширення кола таких форм, що на сьогодні можливе лише при застосуванні патронатної форми виховання. Патронат може також розглядатися як альтернативна форма влаштування дитини, яка є сиротою або з інших причин позбавлена батьківського піклування, в сім'ю іншої особи (патронатного вихователя) з метою сімейного виховання.

При патронаті батьківських прав не виникає, а дитина передається лише на виховання. Також можна зазначити що між патронатним вихователем і дитиною не виникає аліментних зобов'язань, як це відбувається у разі усиновлення.

Патронат на відміну від усиновлення припиняється за досягнення дитиною повноліття і при цьому патронатні відносини розриваються і патронатне зобов'язання припиняється.

Патронатний вихователь на відміну від усиновлювача отримує платню за виховання яка надається йому державою за виконання свого патронатного обов'язку.

Патронатне є перешкодою для усиновлення дитини так як патронатний вихователь може усиновити дитину з свого бажання і, навпаки, усиновлення припиняє зможу встановлення патронату так як усиновлювач не зможе стати патронатом.

Опікун є законним представником дитини у всіх правовідносинах, а патронатний вихователь лише у сфері процесуальних відносин. Саме за допомогою патронатного вихователя дитина може реалізувати свої права та обов'язки. Проаналізувавши їхні роботи можна зробити такі висновки, а саме погодитися з ними що патронатне виховання є своєрідним та унікальним інститутом, який направлений на захист та підтримку дітей позбавлених батьківського піклування в Україні. Хотілось б сказати що законодавець даремно не надає правової форми та не реалізує патронат на законодавчому рівні. Патронатне виховання виступає досить сильною гарантією захищеності дітей, тому що однієї з головних підстав його виникнення є усиновлення за рішенням суду, а відносини між дитиною та патронатним вихователем виникають на підставі договору між останнім і органом опіки та піклування;

Саме при патронатному вихованні патронату надається плата за здійснювані ним дії тобто це є певною формою підтримки патронатного вихователя і надання йому коштів для виховання дитини. Між патронатом і дитиною виникають більш тісніші стосунки — це обумовлено тим що в їх відношеннях є певне партнерство на основі якого патронат виховує дитину, а дитина надає певну допомогу патронату — це можна сказати так як певна угода між ними при патронатному вихованні.

Цей вид виховання спрямований на поліпшення долі дітей, а саме надає дитині соціальні гарантії що передбаченні законодавством, набувати повноцінний життєвий досвід та отримувати безперервну кваліфіковану допомогу від фахівців. Можливості для дитини, що залишилася без батьківського піклування рости в люблячій родині, а не в дитячому будинку.

Список літератури:

1. Конституція України від 28 червня 1996р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст.141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>(дата звернення: 10.03.2023)
2. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січня 2002 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. ст. 135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення: 10.03.2023)
3. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Закон України від 13 січня 2005 р. № 2342-IV. *Відомості Верховної Ради України* 2005. № 6. Ст.147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15#Text>(дата звернення: 10.03.2023)
4. Грабовська Г. М., Белуга Ю. М. Особливості влаштування дітей до дитячих будинків та прийомних сімей під час воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 1. С. 46-50 URL: <http://app-journal.in.ua/2022-1> (дата звернення 10.03.2023)
5. Костик Е.Законодавство України про сурогатне материнство: сучасний стан та перспективи розвитку. *Юридичний вісник*. 2021.№ 5. С. 123-129.URL:<http://yuv.onua.edu.ua/index.php/yuv/issue/view/66>(дата звернення10.03.2023)
6. Кройтор В. А. Форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 122-127. URL:http://www.par.in.ua/5_2018/32.pdf. (дата звернення 10.03.2023)

Вашак В.А. СВДС (ЦИФРОВА ВАЛЮТА ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ) ЯК ПРОТИВАГА САМОРЕГУЛЯЦІЇ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ	92
Герасимчук Л.В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	95
Горбаньов І.М. ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	98
Горбунова О.В. ПРАВО НА ОДНОСТАТЕВИЙ ШЛЮБ: УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	102
Григорєцька І.І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ПІДХОДИ	105
Громік В.Р. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА АУДІОВІЗУАЛЬНІ ТВОРИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ТА ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ ЇМ	108
Гузенко О.П. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	110
Даниленко С.К. ОСОБЛИВОСТІ РОЗМЕЖУВАННЯ ПАТРОНАТНОГО ВИХОВАННЯ ВІД СУМІЖНИХ ІНСТИТУТІВ	113
Джулай Д.О. ВЕРХОВНИЙ СУД В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄДНОСТІ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	116
Донцов Д.Ю. ІНСТИТУТ СПРОЩЕНОГО ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЯК СПОСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	121
Дришлюк А.І. ДОПОМІЖНІ ДЖЕРЕЛА РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУДУ	124
Дришлюк В.І. УНІФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЯК ТЕНДЕНЦІЯ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ЗАКОНОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	127
Дружкова І. С., Бавченкова І.Ю. ВПЛИВ ВІЙНИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ	129